

10—24/8/1970.

A MINISZTERI KÖZLEMÉNYEK  
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára  
figyelemmel 034**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG  
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK****08. számú  
UTASÍTÁSA**Budapest, 1970. évi június hó 9-én.

Tárgy: A magyar—jugoszláv kishatárforgalom szabályozása.

A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormányai között létrejött és az 1965. évi 25. számú törvényerejű rendelettel (továbbiakban: tvr.) kihirdetett kishatárforgalomra vonatkozó egyezmény végrehajtásáról szóló 2/1965. (XII. 30.) BM számú rendeletben, valamint az útlevelekről szóló 1970. évi 4. számú törvényerejű rendeletben, a 4/1970. (III. 3.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: R.), a 2/1970. (III. 3.) BM számú rendeletben meghatározott rendőri feladatokat az alábbiakban szabályozom:

**I.****A KISHATÁRFORGALMI SÁV ALTALÁNOS SZABÁLYAI**

A kishatárforgalmi sáv, a határátlépésre jogosultak köre.

1. A tvr. értelmében a magyar—jugoszláv kishatárforgalmi sávba tartoznak mindazok a városok, községek államigazgatási területei, melyek a közös határ mentén 15 km szélességű területsávban vannak.

A kishatárforgalmi sávba tartozó községek névjegyzékét a tvr. melléklete tartalmazza.

2. A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság közös határán húzódó kishatárforgalmi sávban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok, valamint ezeknek a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastársuk és kiskorú gyermekeik a határátlépési engedély birtokában az államhatárt a kijelölt határátkelőhelyeken átléphetik és meghatározott ideig a másik állam kishatárforgalmi sávjában tartózkodhatnak.



3. A határátlépési engedélyt — a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs részére is — az állandó bejelentett lakcím szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya adja ki.

4. A határátlépési engedély 14 éven felüliek esetében csak személyi igazolvánnyal együtt érvényes.

Minden átlépő személynek külön engedéllyel kell rendelkeznie, kivéve a szüleikkel (törvényes képviselőkkel) együtt utazó — személyi igazolvánnyal nem rendelkező — 14 éven aluliakat és a gondnokság alatt állókat, akiknek nevét és születési évét a szülő (törvényes képviselő) engedélyére kell rávezetni.

5. A 14 éven aluli, illetve a gondnokság alatt álló — önállóan utazó — személyek részére kiadott engedélyeket 5x6 cm-es fényképpel kell ellátni, melyet a 2. oldalra — a 14 éven aluli gyermekek adatainak felsorolására szolgáló helyre kell beragasztani és szárazbélyegzővel ellátni. A 6 éven aluli gyermekek engedélyére fénykép nem kell.

6. A kiskorú gyermek vagy gondnokság alatt álló kérelméhez, amennyiben nem a szüleivel vagy csak a szülők egyikevel utazik, mellékelni kell a szülői felügyeletet ellátó szülők vagy a kiskorúval nem utazó szülő, illetve törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát. E nyilatkozat hiányában a kishatárátlépési engedély nem adható ki.

7. Katonai szolgálatot teljesítő személyek a parancsnokságuk által aláírt külföldre távozási engedélyt kötelesek bemutatni. A határátlépési engedélyt, ha a kérelmező személyi igazolvánnyal nem rendelkezik, a katonai igazolvány alapján kell kiállítani és a személyi igazolvány száma helyett a katonai igazolvány számát kell bejegyezni. Katonai szolgálatra még be nem hívott sorkötelesek az illetékes katonai kiegészítő parancsnokság hozzájárulását kötelesek bemutatni.

8. A kishatárátlépési engedély iránti kérelemhez a fent felsoroltakon kívül csatolni kell:

- a munkáltató állami, társadalmi vagy szövetkezeti szerv véleményét, javaslatát,
- tanulóknál és felsőoktatási intézmény hallgatóinál a tanintézet vezetőjének véleményét,
- az illetékes érdekképviselői szerv véleményét, amennyiben a kérelmező magánkereskedő, kisiparos, vagy önálló szellemi tevékenységet folytat.

A kérelmeket a vélemény figyelembevételével kell elbírálni.

9. A gazdasági, kulturális, művészeti, sport és egyéb szervezetek csoportjait egyszeri határátlépésre érvényes csoportos engedéllyel lehet ellátni, ha a csoport tagjainak



száma az 5 főt meghaladja. A csoport vezetőjét külön határátlépési engedéllyel kell ellátni.

10. Csoportos utazás esetében a látogatás céljának megfelelő járási tanácsi szerv (egészségügyi, oktatási, mezőgazdasági, testnevelési és sport tanács stb.) javaslatát kell megkövetelni. Üzemlátogatás esetén a vállalat vezetőjének, társadalmi szervek által kezdeményezett csoportos utazásnál pedig az illetékes járási szerv (KISZ, Nőtanács, Szakszervezet stb.) hozzájárulását, illetve javaslatát is kérni kell.

### A határátlépési engedély kiadását kizáró okok

11. Nem adható határátlépési engedély annak, aki a R. 3. §. és 4. §-okban meghatározott kizáró, illetőleg korlátozó okok alá esik.

A kizáró, illetőleg korlátozó okokat az utasítás 28. pontjában előírt priorálás és az egyéb rendelkezésre álló adatok alapján kell megállapítani.

Amennyiben a R. 3. §. (1) bekezdés c) pontja szerint a kérelmező büntető ítélet hatálya alatt áll, kedvező elbírálást lehet alkalmazni, ha kisebb súlyú köztörvényi bűntett miatt ítélték el (foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, könnyű testi sértés, becsületsértés, rágalmazás büntette stb.). Egyébként a c) pontban foglalt kizáró ok mindaddig fennáll, míg a kérelmező nem mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

A büntető ítélet hatálya alatt álló kérelmező kérelmének kedvező elbírálására a rendőrkapitányság vezetője jogosult.

### A határátlépési engedély formája és érvényessége

12. A „Határátlépési engedély” sötétszürke, gépsorszámmal ellátott magyar és szerb—horvát nyelven nyomtatott 12x8 cm-es 16 oldalas szigorú számadású nyomtatvány. A Szlovén Szocialista Köztársaság területén kiadott határátlépési engedélyek szlovén és magyar nyelven vannak nyomtatva.
13. Az engedély érvényességi ideje a kiállításától számított egy év, amely időszak alatt négyszeri rendes utazásra jogosít.
14. Különös szükség esetén a négyszeri rendes utazáson kívül rendkívüli utazás engedélyezhető a rokonság körén belül történő születés, házasságkötés, haláleset, illetőleg betegség vagy más indokolt esetben.
15. Az engedély egy évi érvényességének lejártá után, amennyiben az előfeltételek fennállnak és kizáró ok nem merült fel, újabb egy évre érvényesíthető.



16. A határátlépési engedély minden utazás alkalmával 5 napi tartózkodásra jogosít a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kishatárforgalmi sávjában.
17. Különös méltánylást érdemlő körülmények (betegség, haláleset, házasságkötés, születés) esetén a kinttartózkodás legfeljebb további 10 napra meghosszabbítható. A hosszabbítást a tartózkodás helye szerint illetékes helyi rendőri szervek engedélyezik. A magyarországi kishatárforgalmi sávban tartózkodó jugoszláv állampolgárok részére a tartózkodás meghosszabbítását megfelelő indokok alapján az illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya az engedély „bejegyzések a határátlépésről” oldalra a beléptető bélyegző alá engedélyezi.
- Pl. „Tartózkodása ..... év ..... hó .... napjáig meghosszabbítva.”
- (Keltezés, aláírás, körbélyegző.)

## II.

### A HATÁRÁTLÉPÉSI ENGEDÉLYEK KIADÁSÁVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

#### A határátlépési engedély iránti kérelmek benyújtása

18. A határátlépési engedély kiadása, rendkívüli utazásra történő érvényesítése, valamint az újabb egy évre való meghosszabbítása iránti kérelmet az erre rendszeresített nyomtatványon az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztályán kell benyújtani. A kérelmen fel kell tüntetni, hogy az az engedély kiadására vagy érvényesítésére irányul.
19. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs az állandó lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságon nyújthatja be kérelmét.
- A kérelmen fel kell tüntetni a kishatárforgalmi sávban állandó jelleggel lakó házastárs nevét, születési helyét, évét, anyja nevét és lakcímét. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó hozzátartozó részére az engedélyt az a rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya készíti el, amely a másik házastárs engedélyének kiadása tekintetében is illetékes.
20. Minden 14. évét betöltött — személyi igazolvánnyal rendelkező — személy külön kérelmet köteles benyújtani. A 14 éven aluli személyeknek, ha szülőjükkel (törvényes képviselőjükkel) utaznak és azok engedélyére lesznek rávezetve, külön kérelmet benyújtani nem kell.
21. A kérelem nyomtatványt a személyi igazolvány adataival megegyezően kell kitölteni és az illetékekre vonatkozó PM rendelet rendelkezései szerint a kérelmen 20,— Ft kiadványi illetéket kell leróni. Az adatokat a kérelmet átvevő beosztott egyeztetni köteles.



22. Az együttélő családtagok kérelmét a szülő, a házastárs vagy a felnőttkorú gyermek is benyújthatja. Ebben az esetben a kérelmező családtagok személyi igazolványát is be kell mutatni.
23. A csoportos engedély iránti kérelmet névjegyzék formájában — két példányban — kell elkészíteni, amelyet a csoportos utazást szervező intézmény (vállalat) vezetője köteles aláírni és bélyegzőjével ellátni. A névjegyzéken fel kell tüntetni a csoport vezetőjén kívül minden kérelmező családi és utónevét, születési helyét, évét, anyja nevét, személyi igazolvány számát és lakóhelyét.
24. A csoportos engedélynek „Névjegyzék a jugoszláv kishatárforgalmi sávba beutazókról” címet kell adni, majd a nevek felsorolása után a következő záradékkal kell ellátni:

„A fent felsorolt ..... (betűvel) fő részére engedélyezem, hogy a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kishatárforgalmi sávjába 197.. év ..... hó.... napjával kezdődően egy alkalommal 5 napi időtartamra beutazzon. A csoport vezetője ..... (név). Határátlépési engedélyének száma .....

A névjegyzéket felhasználását követően 24 órán belül a kiállító rendőrhatóságnak vissza kell szolgáltatni.”

A záradékot keltezéssel, aláírással és körbélyegzővel kell ellátni. A csoportos kérelmen feltüntetett adatokat a személyi igazolványokkal egyeztetni kell. A csoportos kérelmek visszamaradó példányán a kérelmezők számának megfelelően, személyenként 20,— Ft kiadványi illetéket kell leróni.

25. A lejárt, megrongálódott, vagy ideiglenes személyi igazolvánnyal rendelkezők kérelmét, az érvényes állandó személyi igazolvány kiváltásáig elfogadni, illetőleg átvenni nem szabad.
26. Valamennyi kérelmezővel (a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárssal is) közölni kell, hogy a határátlépési engedély elküldését postán is kérheti. Ilyen igény esetén a kérelmező egy megcímzett és az ajánlott küldemények továbbításához megfelelően felbélyegzett borítékot is köteles csatolni.
27. A második, harmadik, illetőleg negyedik utazás előtt a határátlépési engedélyt — kiutazási engedély kiadása végett — az illetékes rendőrkapitányságon kell benyújtani 20,— Ft illetékbélyeg csatolásával.

Ha a határátlépési engedély tulajdonosa más járás területére költözik, a részére kiadott engedély érvényességi



idejét meghosszabbítani, vagy azt rendkívüli utazásra érvényesíteni nem lehet. Ebben az esetben új engedély iránti kérelem benyújtásának van helye.

### **A határátlépési engedélyek kiállítása, kiadása**

28. A határátlépési engedély kiadása, rendes vagy rendkívüli utazásra való engedélyezése, továbbá az újabb egy évre történő meghosszabbítása esetén a kérelmezőt priorálni kell a helyi, a BM II/I-5. Osztály, valamint a megyei rendőrfőkapitányság politikai osztály nyilvántartásában.
29. Ha a kérelmező állandó lakóhelyét egy éven belül megváltoztatta, az előző állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányság nyilvántartásában is ellenőrizni kell, hogy van-e figyelője, vagy rendelkeznek-e olyan terhelő adattal, amelyet a kérelem elbírálásánál figyelembe kell venni.
30. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs kérelmét az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányság köteles priorálni.  
A kérelmet átirattal meg kell küldeni a kishatárforgalmi sávban lakó hozzátartozó lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságnak. Az átiratban jelezni kell, hogy a kérelmező kizáró ok alá esik-e, vagy sem.
31. Az esetlegesen felmerülő kizáró okról a kérelem nyomtatványon feljegyzést tenni nem szabad. Arról külön feljegyzést kell készíteni és a kérelemhez kell csatolni.
32. Amennyiben a kérelmezővel szemben kizáró ok nem merült fel, a határátlépési engedélyt 14 napon belül ki kell adni, illetve postán elküldeni.
33. Az engedélyt a személyi igazolványokhoz rendszeresített tintával kell kitölteni, lebélyegzésére a kapitányság körbélyegzőjét kell használni. Az érvényességi időt a kiállítás napjától számított 1 évben kell megállapítani, illetőleg bejegyezni.
34. Az engedélyt az évenkénti második, harmadik és negyedik utazás esetén — a határátlépésekre vonatkozó bejegyzések oldalán — külön kell engedélyezni és erre a célra az útleveállapokhoz rendszeresített, „kiutazási engedély” bélyegzőt kell alkalmazni.
35. A 20,— Ft illetékbélyeget a határátlépési engedély következő „Bejegyzések határátlépésekről” oldalára kell beragasztani és az érvényesítő bélyegzőt arra kell elhelyezni, úgy, hogy az oldal alsó része a határőrizeti szervek részére — bélyegzés céljából — szabadon maradjon.
36. Rendkívüli utazás esetén a „Rendkívüli utazások” oldalán az alábbi szöveggel kell az engedélyezést eszközölni:



„197.. év ..... hó .... napjától egyszeri rendkívüli utazás engedélyezve.” A bejegyzést keltezéssel, aláírással és a kapitányság körbélyegzőjével kell ellátni.

37. Az engedélynek, továbbá a rendes és a rendkívüli kiutazásra történő érvényesítésnek, valamint az engedély újabb meghosszabbításának aláírására a rendőrkapitányság vezetője, illetve megbízott helyettese jogosult.
38. Ha az engedély kiadását követően a tulajdonos személyi adataiban változás állt be, — kivéve a járás területéről való elköltözést — a változást a hivatalos bejegyzések oldalán kell feltüntetni, keltezéssel, körbélyegzővel ellátni és aláírni.
39. A tévesen kiállított engedély-nyomtatványt érvénytelenítve negyedévenként jegyzőkönyvileg selejtezni kell. A jegyzőkönyvet irattárba kell tenni.
40. Ha a határátlépési engedély megrongálódik, megsemmisül, vagy elvesz, — amennyiben kizáró ok nem forog fenn — 20,— Ft kiadványi illeték lerovása ellenében új engedélyt lehet kiadni. Ennek érvényességi idejeként a kiállítástól számított egy évet kell feltüntetni.
41. Az engedély elvesztésének bejelentése esetén az elvesztés idejéről, a tulajdonos nevéről, valamint az engedély számáról értesíteni kell a Határőrség Országos Parancsnokságát.
42. A kiadott engedélyek átvételét a kérelmező aláírásával a kérelmen kell elismertetni. Postán való kiküldés esetén a postán való elküldés tényét és idejét kell az ügydarabon feltüntetni.

#### Határátlépési engedélyek nyilvántartása

43. A határátlépési engedélyek nyilvántartására az e célra rendszeresített nyilvántartó könyvet kell használni. A nyilvántartó könyvbe be kell vezetni az alosztály részére kiadott határátlépési engedélyek számait. A nyilvántartó könyvet az abban elhelyezett kitöltési utasítás szerint kell vezetni.
44. A határátlépési engedélyek kiadásáról, érvényesítéseiről a kiállító szervnél mutatókartont kell vezetni, illetve, ha a kérelmezőnek kartonja van, erre kell az adatokat rávezetni.

#### Iratkezelés

45. A határátlépési engedélyek kiadása iránti kérelmeket a „Határátlépési engedélyek” sorszámának megfelelő sorrendben kell kezelni.



46. A rendkívüli utazáshoz, illetve az engedély újabb egy évre való meghosszabbításához benyújtott kérelmeket az alapkérelemhez kell csatolni.
47. A csoportos engedély iránti kérelmeket a csoport vezetőjének kérelméhez kell csatolni. A kérelemre felragasztott illetékbélyegeket — a kérelem benyújtását, illetve az adatok egyeztetését követően azonnal — felülbélyegzéssel érvényteleníteni kell.
48. A kérelmeket a benyújtás napjától számított 3 évig meg kell őrizni, majd ennek letelte után selejtezni. Az általános iktatóban kell a kérelmet beiktatni, ha az engedély kiadását a rendőrkapitányság elutasította.

#### **A kérelmek elutasítása, az illeték visszatérítése**

49. A határátlépési engedély kiadása rendes, vagy rendkívüli utazásra való engedélyezése, továbbá meghosszabbítása iránti kérelmet a kiadásra jogosult rendőrkapitányság elutasítja, ha a kérelmező a szükséges előfeltételekkel nem rendelkezik, vagy kizáró ok alá esik.

A kiadott engedélyt a kiadásra jogosult rendőrkapitányság köteles bevonni, ha időközben az engedély tulajdonosával szemben kizáró ok merül fel.

50. Az elutasításról, illetve az engedély bevonásáról két példányban írásbeli határozatot kell hozni, melynek egyik példányát 14 napon belül a kérelmezőnek meg kell küldeni.

A határozatban — röviden — meg kell indokolni a kérelem elutasításának okát. A kérelmező figyelmét fel kell hívni, hogy 15 napon belül az elsőfokú határozatot hozó rendőrkapitányságnál benyújtandó — 30,— Ft-os illetékbélyeggel ellátott — fellebbezéssel élhet.

A fellebbezést az ügyben keletkezett iratokkal együtt jelentés kíséretében a megyei rendőrfőkapitányság II/II—3. Osztályához kell felterjeszteni.

51. A megyei II/II—3. Osztály vezetője köteles a fellebbezést 15 napon belül elbírálni, s erre vonatkozóan — elutasítás esetén — három példányban írásbeli határozatot hozni. A határozat egy példányát a kérelmezőnek, a másik példányát az ügy irataival az első fokon eljáró szervnek kell megküldeni. A határozatot — ismételt elutasítás esetén — az előző pontban foglaltak szerint indokolni kell.

Amennyiben a fellebbezésnek helyt ad, erről a kérelmezőt átiratban értesíti, az első fokú szervet pedig a kérelem teljesítésére utasítja.

52. Ha a kérelmező a megszabott határidőn belül fellebbezéssel nem él, vagy a másodfokú hatóság a fellebbezést el-



utasította, intézkedni kell a kérelmen lerótt kiadványi illeték visszautalása iránt. Ebből a célból a kérelmet visszavárólag meg kell küldeni a kérelmező lakóhelye szerinti illetékkiszabási hivatalnak. Gondosan ügyelni kell arra, hogy a kizáró okokra utaló bejegyzés, vagy kérdőjegy a rendőri szervnél maradjon.

A másodfokú hatóság által jogerősen elutasított kérelem esetén a kérelmező panasszal élhet. A panasz kivizsgálására, elbírálására a megyei rendőrfőkapitányság vezetője jogosult.

## ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

53. Az engedélyek kiadásával kapcsolatos nyomtatványok elkészítéséről és az illetékes szervek nyomtatvánnyal való ellátásáról a BM II/II—3. Osztály gondoskodik.

A jelen utasítás megjelenése előtt legyártott 10 oldalas határátlépési engedély-nyomtatványokat továbbra is fel kell használni, azonban ezeket az újabb egy évre történő érvényesítés helyett ki kell cserélni.

54. Jelen utasítás kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg a 0023/1965. évi és a 016..1966. évi belügyminiszterhelyettesi utasítások hatályukat veszítik.

55. Az utasítás rendelkezéseinek betartása feletti felügyeleti jogkört a BM II/II—3. Osztály gyakorolja.

**KÖRÖSI GYÖRGY** s. k.,

r. vezérőrnagy  
miniszterhelyettes



Felterjesztve: miniszter elvtársnak,  
 Kapják: miniszterhelyettesek,  
 I. főcsoportfőnökök,  
 országos parancsnokok,  
 csoportfőnökök, helyetteseik,  
 önálló osztályvezetők,  
 II/II—3. Osztály 20 példány,  
 Hő. FEP Osztály vezetője,  
 Hő. kerületparancsnokok,  
 megyei, budapesti rendőrfőkapitányok, rendőri helyetteseik,  
 igazgatásrendészeti osztályvezetők,  
 járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.

Készült: 350 példányban.



10—24/8/1970.

Iráttári példány

009

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT  
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-a  
figyelemmelHK: 7/1976. mib.  
célre, —

# A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

## 08. számú UTASÍTÁSA

Budapest, 1970. évi június hó 9-én.

Tárgy: A magyar—jugoszláv kishatárforgalom szabályozása.

A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormányai között létrejött és az 1965. évi 25. számú törvényerejű rendelettel (továbbiakban: tvr.) kihirdetett kishatárforgalomra vonatkozó egyezmény végrehajtásáról szóló 2/1965. (XII. 30.) BM számú rendeletben, valamint az útlevelekről szóló 1970. évi 4. számú törvényerejű rendeletben, a 4/1970. (III. 3.) Korm. számú rendeletben (a továbbiakban: R.), a 2/1970. (III. 3.) BM számú rendeletben meghatározott rendőri feladatokat az alábbiakban szabályozom:

### I.

#### A KISHATÁRFORGALMI SÁV ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A kishatárforgalmi sáv, a határátlépésre jogosultak köre.

1. A tvr. értelmében a magyar—jugoszláv kishatárforgalmi sávba tartoznak mindazok a városok, községek államigazgatási területei, melyek a közös határ mentén 15 km szélességű területsávban vannak.

A kishatárforgalmi sávba tartozó községek névjegyzékét a tvr. melléklete tartalmazza.

2. A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság közös határán húzódó kishatárforgalmi sávban állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgárok, valamint ezeknek a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastársuk és kiskorú gyermekeik a határátlépési engedély birtokában az államhatárt a kijelölt határátkelőhelyeken átléphetik és meghatározott ideig a másik állam kishatárforgalmi sávjában tartózkodhatnak.



3. A határátlépési engedélyt — a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs részére is — az állandó bejelentett lakcím szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya adja ki.

4. A határátlépési engedély 14 éven felüliek esetében csak személyi igazolvánnyal együtt érvényes.

Minden átlépő személynek külön engedéllyel kell rendelkeznie, kivéve a szüleikkel (törvényes képviselőikkel) együtt utazó — személyi igazolvánnyal nem rendelkező — 14 éven aluliakat és a gondnokság alatt állókat, akiknek nevét és születési évét a szülő (törvényes képviselő) engedélyére kell rávezetni.

5. A 14 éven aluli, illetve a gondnokság alatt álló — önállóan utazó — személyek részére kiadott engedélyeket 5x6 cm-es fényképpel kell ellátni, melyet a 2. oldalra — a 14 éven aluli gyermekek adatainak felsorolására szolgáló helyre kell beragasztani és szárazbélyegzővel ellátni. A 6 éven aluli gyermekek engedélyére fénykép nem kell.

6. A kiskorú gyermek vagy gondnokság alatt álló kérelméhez, amennyiben nem a szüleivel vagy csak a szülők egyikevel utazik, mellékelni kell a szülői felügyeletet ellátó szülők vagy a kiskorúval nem utazó szülő, illetve törvényes képviselő beleegyező nyilatkozatát. E nyilatkozat hiányában a kishatárátlépési engedély nem adható ki.

7. Katonai szolgálatot teljesítő személyek a parancsnokságuk által aláírt külföldre távozási engedélyt kötelesek bemutatni. A határátlépési engedélyt, ha a kérelmező személyi igazolvánnyal nem rendelkezik, a katonai igazolvány alapján kell kiállítani és a személyi igazolvány száma helyett a katonai igazolvány számát kell bejegyezni. Katonai szolgálatra még be nem hívott sorkötelesek az illetékes katonai kiegészítő parancsnokság hozzájárulását kötelesek bemutatni.

8. A kishatárátlépési engedély iránti kérelemhez a fent felsoroltakon kívül csatolni kell:

- a munkáltató állami, társadalmi vagy szövetkezeti szerv véleményét, javaslatát,
- tanulóknál és felsőoktatási intézmény hallgatóinál a tanintézet vezetőjének véleményét,
- az illetékes érdekképviselői szerv véleményét, amennyiben a kérelmező magánkereskedő, kisiparos, vagy önálló szellemi tevékenységet folytat.

A kérelmeket a vélemény figyelembevételével kell elbírálni.

9. A gazdasági, kulturális, művészeti, sport és egyéb szervezetek csoportjait egyszeri határátlépésre érvényes csoportos engedéllyel lehet ellátni, ha a csoport tagjainak



száma az 5 főt meghaladja. A csoport vezetőjét külön határátlépési engedéllyel kell ellátni.

10. Csoportos utazás esetében a látogatás céljának megfelelő járási tanácsi szerv (egészségügyi, oktatási, mezőgazdasági, testnevelési és sport tanács stb.) javaslatát kell megkövetelni. Üzemlátogatás esetén a vállalat vezetőjének. társadalmi szervek által kezdeményezett csoportos utazásnál pedig az illetékes járási szerv (KISZ, Nőtanács, Szakszervezet stb.) hozzájárulását, illetve javaslatát is kérni kell.

#### **A határátlépési engedély kiadását kizáró okok**

11. Nem adható határátlépési engedély annak, aki a R. 3. §. és 4. §-okban meghatározott kizáró, illetőleg korlátozó okok alá esik.

A kizáró, illetőleg korlátozó okokat az utasítás 28. pontjában előírt priorálás és az egyéb rendelkezésre álló adatok alapján kell megállapítani.

Amennyiben a R. 3. §. (1) bekezdés c) pontja szerint a kérelmező büntető ítélet hatálya alatt áll, kedvező elbírálást lehet alkalmazni, ha kisebb súlyú köztörvényi büntetés miatt ítélték el (foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, könnyű testi sértés, becsületsértés, rágalmazás büntette stb.). Egyébként a c) pontban foglalt kizáró ok mindaddig fennáll, míg a kérelmező nem mentesül a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól.

A büntető ítélet hatálya alatt álló kérelmező kérelmének kedvező elbírálására a rendőrkapitányság vezetője jogosult.

#### **A határátlépési engedély formája és érvényessége**

12. A „Határátlépési engedély” sötétszürke, gépsorszámmal ellátott magyar és szerb—horvát nyelven nyomtatott 12x8 cm-es 16 oldalas szigorú számadású nyomtatvány. A Szlovén Szocialista Köztársaság területén kiadott határátlépési engedélyek szlovén és magyar nyelven vannak nyomtatva.
13. Az engedély érvényességi ideje a kiállítástól számított egy év, amely időszak alatt négyszeri rendes utazásra jogosít.
14. Különös szükség esetén a négyszeri rendes utazáson kívül rendkívüli utazás engedélyezhető a rokonság körén belül történő születés, házasságkötés, haláleset, illetőleg betegség vagy más indokolt esetben.
15. Az engedély egy évi érvényességének lejártá után, amennyiben az előfeltételek fennállnak és kizáró ok nem merült fel, újabb egy évre érvényesíthető.



16. A határátlépési engedély minden utazás alkalmával 5 napi tartózkodásra jogosít a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kishatárforgalmi sávjában.
17. Különös méltánylást érdemlő körülmények (betegség, haláleset, házasságkötés, születés) esetén a kinttartózkodás legfeljebb további 10 napra meghosszabbítható. A hosszabbítást a tartózkodás helye szerint illetékes helyi rendőri szervek engedélyezik. A magyarországi kishatárforgalmi sávban tartózkodó jugoszláv állampolgárok részére a tartózkodás meghosszabbítását megfelelő indokok alapján az illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya az engedély „bejegyzések a határátlépésről” oldalra a beléptető bélyegző alá engedélyezi.

Pl. „Tartózkodása ..... év ..... hó .... napjáig meghosszabbítva.”

(Keltezés, aláírás, körbélyegző.)

## II.

### A HATÁRÁTLÉPÉSI ENGEDÉLYEK KIADÁSAVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

#### A határátlépési engedély iránti kérelmek benyújtása

18. A határátlépési engedély kiadása, rendkívüli utazásra történő érvényesítése, valamint az újabb egy évre való meghosszabbítása iránti kérelmet az erre rendszeresített nyomtatványon az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztályán kell benyújtani. A kérelmen fel kell tüntetni, hogy az az engedély kiadására vagy érvényesítésére irányul.

19. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs az állandó lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságon nyújthatja be kérelmét.

A kérelmen fel kell tüntetni a kishatárforgalmi sávban állandó jelleggel lakó házastárs nevét, születési helyét, évét, anyja nevét és lakcímét. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó hozzátartozó részére az engedélyt az a rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztálya készíti el, amely a másik házastárs engedélyének kiadása tekintetében is illetékes.

20. Minden 14. évét betöltött — személyi igazolvánnyal rendelkező — személy külön kérelmet köteles benyújtani. A 14 éven aluli személyeknek, ha szülőjükkel (törvényes képviselőjükkel) utaznak és azok engedélyére lesznek rávezetve, külön kérelmet benyújtani nem kell.

21. A kérelem nyomtatványt a személyi igazolvány adataival megegyezően kell kitölteni és az illetékekre vonatkozó PM rendelet rendelkezései szerint a kérelmen 20,— Ft kiadványi illetéket kell leróni. Az adatokat a kérelmet átvevő beosztott egyeztetni köteles.



22. Az együttélő családtagok kérelmét a szülő, a házastárs vagy a felnőttkorú gyermek is benyújthatja. Ebben az esetben a kérelmező családtagok személyi igazolványát is be kell mutatni.

23. A csoportos engedély iránti kérelmet névjegyzék formájában — két példányban — kell elkészíteni, amelyet a csoportos utazást szervező intézmény (vállalat) vezetője köteles aláírni és bélyegzőjével ellátni. A névjegyzéken fel kell tüntetni a csoport vezetőjén kívül minden kérelmező családi és utónevét, születési helyét, évét, anyja nevét, személyi igazolvány számát és lakóhelyét.

24. A csoportos engedélynek „Névjegyzék a jugoszláv kishatárforgalmi sávba beutazókról” címet kell adni, majd a nevek felsorolása után a következő záradékkal kell ellátni:

„A fent felsorolt ..... (betűvel) fő részére engedélyezem, hogy a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kishatárforgalmi sávjába 197.. év ..... hó.... napjával kezdődően egy alkalommal 5 napi időtartamra beutazzon. A csoport vezetője ..... (név). Határátlépési engedélyének száma .....

A névjegyzéket felhasználását követően 24 órán belül a kiállító rendőrhatalóságnak vissza kell szolgáltatni.”

A záradékot keltezéssel, aláírással és körbélyegzővel kell ellátni. A csoportos kérelmen feltüntetett adatokat a személyi igazolványokkal egyeztetni kell. A csoportos kérelmek visszamaradó példányán a kérelmezők számának megfelelően, személyenként 20,— Ft kiadványi illetéket kell leróni.

25. A lejárt, megrongálódott, vagy ideiglenes személyi igazolvánnyal rendelkezők kérelmét, az érvényes állandó személyi igazolvány kiváltásáig elfogadni, illetőleg átvenni nem szabad.

26. Valamennyi kérelmezővel (a kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárssal is) közölni kell, hogy a határátlépési engedély elküldését postán is kérheti. Ilyen igény esetén a kérelmező egy megcímezett és az ajánlott küldemények továbbításához megfelelően felbélyegzett borítékot is köteles csatolni.

27. A második, harmadik, illetőleg negyedik utazás előtt a határátlépési engedélyt — kiutazási engedély kiadása végett — az illetékes rendőrkapitányságon kell benyújtani 20,— Ft illetékbélyeg csatolásával.

Ha a határátlépési engedély tulajdonosa más járás területére költözik, a részére kiadott engedély érvényességi



idejét meghosszabbítani, vagy azt rendkívüli utazásra érvényesíteni nem lehet. Ebben az esetben új engedély iránti kérelem benyújtásának van helye.

### **A határátlépési engedélyek kiállítása, kiadása**

28. A határátlépési engedély kiadása, rendes vagy rendkívüli utazásra való engedélyezése, továbbá az újabb egy évre történő meghosszabbítása esetén a kérelmezőt priorálni kell a helyi, a BM II/I—5. Osztály, valamint a megyei rendőrfőkapitányság politikai osztály nyilvántartásában.
29. Ha a kérelmező állandó lakóhelyét egy éven belül megváltoztatta, az előző állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányság nyilvántartásában is ellenőrizni kell, hogy van-e figyelője, vagy rendelkeznek-e olyan terhelő adattal, amelyet a kérelem elbírálásánál figyelembe kell venni.
30. A kishatárforgalmi sávon kívül lakó házastárs kérelmét az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányság köteles priorálni.  
  
A kérelmet átirattal meg kell küldeni a kishatárforgalmi sávban lakó hozzátartozó lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságnak. Az átiratban jelezni kell, hogy a kérelmező kizáró ok alá esik-e, vagy sem.
31. Az esetlegesen felmerülő kizáró okról a kérelem nyomtatványon feljegyzést tenni nem szabad. Arról külön feljegyzést kell készíteni és a kérelemhez kell csatolni.
32. Amennyiben a kérelmezővel szemben kizáró ok nem merült fel, a határátlépési engedélyt 14 napon belül ki kell adni, illetve postán elküldeni.
33. Az engedélyt a személyi igazolványokhoz rendszeresített tintával kell kitölteni, lebélyegzésére a kapitányság körbélyegzőjét kell használni. Az érvényességi időt a kiállítás napjától számított 1 évben kell megállapítani, illetőleg bejegyezni.
34. Az engedélyt az évenkénti második, harmadik és negyedik utazás esetén — a határátlépésekre vonatkozó bejegyzések oldalán — külön kell engedélyezni és erre a célra az útlevelekhez rendszeresített, „kiutazási engedély” bélyegzőt kell alkalmazni.
35. A 20,— Ft illetékbélyeget a határátlépési engedély következő „Bejegyzések határátlépésekről” oldalára kell beragasztani és az érvényesítő bélyegzőt arra kell elhelyezni, úgy, hogy az oldal alsó része a határőrizeti szervek részére — bélyegzés céljából — szabadon maradjon.
36. Rendkívüli utazás esetén a „Rendkívüli utazások” oldalán az alábbi szöveggel kell az engedélyezést eszközölni:



„197.. év ..... hó .... napjától egyszeri rendkívüli utazás engedélyezve.” A bejegyzést keltezéssel, aláírással és a kapitányság körbélyegzőjével kell ellátni.

37. Az engedélynek, továbbá a rendes és a rendkívüli kiutazásra történő érvényesítésnek, valamint az engedély újabb meghosszabbításának aláírására a rendőrkapitányság vezetője, illetve megbízott helyettese jogosult.
38. Ha az engedély kiadását követően a tulajdonos személyi adataiban változás állt be, — kivéve a járás területéről való elköltözést — a változást a hivatalos bejegyzések oldalán kell feltüntetni, keltezéssel, körbélyegzővel ellátni és aláírni.
39. A tévesen kiállított engedély-nyomtatványt érvénytelenítve negyedévenként jegyzőkönyvileg selejtezni kell. A jegyzőkönyvet irattárba kell tenni.
40. Ha a határátlépési engedély megrongálódik, megsemmisül, vagy elvesz, — amennyiben kizáró ok nem forog fenn — 20,— Ft kiadványi illeték lerovása ellenében új engedélyt lehet kiadni. Ennek érvényességi idejeként a kiállítástól számított egy évet kell feltüntetni.
41. Az engedély elvesztésének bejelentése esetén az elvesztés idejéről, a tulajdonos nevéről, valamint az engedély számáról értesíteni kell a Határőrség Országos Parancsnokságát.
42. A kiadott engedélyek átvételét a kérelmező aláírásával a kérelmen kell elismertetni. Postán való kiküldés esetén a postán való elküldés tényét és idejét kell az ügydarabon feltüntetni.

#### **Határátlépési engedélyek nyilvántartása**

43. A határátlépési engedélyek nyilvántartására az e célra rendszeresített nyilvántartó könyvet kell használni. A nyilvántartó könyvbe be kell vezetni az alosztály részére kiadott határátlépési engedélyek számait. A nyilvántartó könyvet az abban elhelyezett kitöltési utasítás szerint kell vezetni.
44. A határátlépési engedélyek kiadásáról, érvényesítéseiről a kiállító szervnél mutatókartont kell vezetni, illetve, ha a kérelmezőnek kartonja van, erre kell az adatokat rávezetni.

#### **Iratkezelés**

45. A határátlépési engedélyek kiadása iránti kérelmeket a „Határátlépési engedélyek” sorszámának megfelelő sorrendben kell kezelni.



46. A rendkívüli utazáshoz, illetve az engedély újabb egy évre való meghosszabbításához benyújtott kérelmeket az alapkérelemhez kell csatolni.
47. A csoportos engedély iránti kérelmeket a csoport vezetőjének kérelméhez kell csatolni. A kérelemre felragasztott illetékbélyegeket — a kérelem benyújtását, illetve az adatok egyeztetését követően azonnal — felülbélyegzéssel érvényteleníteni kell.
48. A kérelmeket a benyújtás napjától számított 3 évig meg kell őrizni, majd ennek letelte után selejtezni. Az általános iktatóban kell a kérelmet beiktatni, ha az engedély kiadását a rendőrkapitányság elutasította.

#### **A kérelmek elutasítása, az illeték visszatérítése**

49. A határátlépési engedély kiadása rendes, vagy rendkívüli utazásra való engedélyezése, továbbá meghosszabbítása iránti kérelmet a kiadásra jogosult rendőrkapitányság elutasítja, ha a kérelmező a szükséges előfeltételekkel nem rendelkezik, vagy kizáró ok alá esik.

A kiadott engedélyt a kiadásra jogosult rendőrkapitányság köteles bevonni, ha időközben az engedély tulajdonosával szemben kizáró ok merül fel.

50. Az elutasításról, illetve az engedély bevonásáról két példányban írásbeli határozatot kell hozni, melynek egyik példányát 14 napon belül a kérelmezőnek meg kell küldeni.

A határozatban — röviden — meg kell indokolni a kérelem elutasításának okát. A kérelmező figyelmét fel kell hívni, hogy 15 napon belül az elsőfokú határozatot hozó rendőrkapitányságnál benyújtandó — 30,— Ft-os illetékbélyeggel ellátott — fellebbezéssel élhet.

A fellebbezést az ügyben keletkezett iratokkal együtt jelentés kíséretében a megyei rendőrfőkapitányság II/II—3. Osztályához kell felterjeszteni.

51. A megyei II/II—3. Osztály vezetője köteles a fellebbezést 15 napon belül elbírálni, s erre vonatkozóan — elutasítás esetén — három példányban írásbeli határozatot hozni. A határozat egy példányát a kérelmezőnek, a másik példányát az ügy irataival az első fokon eljáró szervnek kell megküldeni. A határozatot — ismételt elutasítás esetén — az előző pontban foglaltak szerint indokolni kell.

Amennyiben a fellebbezésnek helyt ad, erről a kérelmezőt átiratban értesíti, az első fokú szervet pedig a kérelem teljesítésére utasítja.

52. Ha a kérelmező a megszabott határidőn belül fellebbezéssel nem élt, vagy a másodfokú hatóság a fellebbezést el-



utasította, intézkedni kell a kérelmen lerótt kiadványi illeték visszautalása iránt. Ebből a célból a kérelmet visszavárólag meg kell küldeni a kérelmező lakóhelye szerinti illetékkiszabási hivatalnak. Gondosan ügyelni kell arra, hogy a kizáró okokra utaló bejegyzés, vagy kérdőjegy a rendőri szervnél maradjon.

A másodfokú hatóság által jogerősen elutasított kérelem esetén a kérelmező panasszal élhet. A panasz kivizsgálására, elbírálására a megyei rendőrfőkapitányság vezetője jogosult.

### **ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

53. Az engedélyek kiadásával kapcsolatos nyomtatványok elkészítéséről és az illetékes szervek nyomtatvánnyal való ellátásáról a BM II/II—3. Osztály gondoskodik.

A jelen utasítás megjelenése előtt legyártott 10 oldalas határátlépési engedély-nyomtatványokat továbbra is fel kell használni, azonban ezeket az újabb egy évre történő érvényesítés helyett ki kell cserélni.

54. Jelen utasítás kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg a 0023/1965. évi és a 016..1966. évi belügyminiszterhelyettesi utasítások hatályukat veszítik.

55. Az utasítás rendelkezéseinek betartása feletti felügyeleti jogkört a BM II/II—3. Osztály gyakorolja.

**KÖRÖSI GYÖRGY** s. k.,

r. vezérőrnagy  
miniszterhelyettes



Felterjesztve: miniszter elvtársnak,

Kapják: miniszterhelyettesek,

I. főcsoportfőnök,

országos parancsnokok,

csoportfőnökök, helyetteseik,

önálló osztályvezetők,

II/II-3. Osztály 20 példány,

Hór. FEP Osztály vezetője,

Hór. kerületparancsnokok,

megyei, budapesti rendőrfőkapitányok, rendőri helyetteseik,

igazgatásrendészeti osztályvezetők,

járási, városi, kerületi rendőrkapitányok.

Készült:

350 példányban.